

КАРАСЬОВА

Наталія Анатоліївна

Karasyova.natasha@gmail.com

УДК 338.242

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

DEVELOPMENT OF CREATIVE ECONOMY UNDER DECENTRALIZATION

д.е.н., доцент, професор кафедри,
Київський національний університет
культури і мистецтв

KARASOVA Nataliia Anatoliivna – Doctor of Economics, Associate Professor, Professor of department, Kyiv National University of Culture and Arts

В останнє десятиліття глобальний розвиток глобальних економічних систем набуває нових характеристик і рис, визначальною з яких є прихід епохи сфери інновацій та креативної економіки у розвинених країнах та більшості країн, що розвиваються. Досліджено сучасні напрямки та перспектив розвитку креативної економіки в умовах децентралізації України. Розглянуто три позиції у трактуванні поняття «креативна економіка». Визначено п'ять найважливіших складових сектору креативних індустрій, які визнані найважливішими для експортної стратегії України. Визначено, що в умовах децентралізації найбільш важливим є розвиток креативної економіки, яка сприяє усуненню більшості регіональних проблем. Розглянуто питання реалізації розвитку центрів інноваційних технологій та секторальних кластерів у областях України у 2018 р. За індексом креативного класу виділено чотири кластери на які поділено нашу державу.

* * *

В последнее десятилетие глобальное развитие глобальных экономических систем приобретает новые масштабы и черты, определяющим из которых является приход эпохи сферы инноваций и креативной экономики в развитых странах и большинстве развивающихся стран. Исследованы современные направления и перспективы развития креативной экономики в условиях децентрализации Украины. Рассмотрены три позиции в трактовке понятия «креативная экономика». Определены пять важнейших составляющих сектора креативных индустрий, которые признаны важнейшими для экспортной стратегии Украины. Определено, что в условиях децентрализации наиболее важным является развитие креативной экономики, что способствует устранению большинства региональных проблем. Рассмотрены вопросы реализации развития центров инновационных технологий и секторальных кластеров в областях Украины в 2018 г. По индексу креативного класса выделено четыре кластера на которые разделены наше государство.

* * *

The relevance of the chosen research direction is based on the fact that in the last two decades global economic development has acquired new features. The result was the advent of the era of innovation and creative economics in developed and most developing countries. In academia, the focus of attention of scientists and practitioners has been finding ways to create favorable conditions for stable socio-economic and cultural development of Ukraine and its regions, based on the maximum use of the achievements of scientific and socio-humanitarian progress of the country.

The purpose of the study is to analyze the main directions and prospects of creative economy development in the conditions of decentralization of Ukraine. The article is a study of modern trends and prospects of creative economy development in the conditions of decentralization of Ukraine. Three positions in the interpretation of the concept of «creative economy» are considered. The five most important components of the creative industries sector have been identified and recognized as crucial for Ukraine's Export Strategy. It has been determined that the process of decentralization and restructuring of the system of authority has a significant influence on the development of the creative economy in our country. The correct distribution of priority sectors and the provision of a mechanism for the implementation of state policy in territorial communities will enable the realization of the potential of creative industries on the basis of innovative activity. It is noted that in the conditions of decentralization, the most important is the development of a creative economy, which helps to eliminate most of the regional problems. The issues of realization of development of centers of innovative technologies and sectoral clusters in regions of Ukraine in 2018 are considered. According to the creative class index, four clusters which differ in the degree of implementation of the creative economy, which causes different conditions for the introduction of innovative methods of solving economic issues in different regions.

Ключові слова: креативна економіка, креативна індустрія, напрямки розвитку, децентралізація, секторальні кластери

Ключові слова: креативна економіка, креативна індустрія, напрямки розвитку, децентралізація, секторальні кластери

Keywords: creative economy, creative industry, directions of development, decentralization, sectoral clusters

Актуальність проблеми дослідження

Останнім часом розвиток глобальних економічних систем відбувається в умовах змін соціокультурних інститутів. Внаслідок перебудови відносин між господарськими укладами в розвинених країнах та більшості країн, що розвиваються, на зміну традиційним виробництвам під впливом прискореного розвитку технологій та всеохоплюючої глобалізації прийшла епоха сфери інновацій та креативної економіки. В наукових колах центром уваги науковців та практиків став пошук механізмів створення сприятливих умов для стійкого соціально-економічного та культурного розвитку на національному та регіональному рівні на основі максимального використання досягнень наукового-технічного та соціально-гуманітарного прогресу країни.

Регіональний і місцевий (субнаціональний) рівень креативної економіки привертає в останні десятиліття найбільшу увагу зарубіжних та українських учених, тому що саме на цьому рівні вбачається можливим обґрунтований вибір пріоритетів соціально-економічного розвитку. Саме тому процес децентралізації, який було розпочато в Україні має надзвичайно велике значення для розвитку креативної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Одними з перших дослідників, які зосередили свою увагу на проблемі розвитку креативних галузей економіки були Дж. Хоукінс, та Р. Флоріда. Різні питання пов'язані з особливостями креативної економіки теоретичного і практичного значення та перспективи розвитку креативної економіки в Україні досліджували в своїх працях такі вчені економісти як І. Дубіна, О. Білокрилова, С. Головін, М. Каменських, А. Локалов, А. Пакуліна, А. Степанов, В. Чорна, А. Пакуліна, Ю. Сотнікова Л. Антонюк, О. Мельничук, М. Скиба, І. Турський, А. Харламова та інші.

Оскільки на сучасному етапі альтернативні індустрії можуть стати додатковим потужним джерелом створення доданої вартості та механізмом урівноваження соціально-економічного розвитку різних регіонів постає необхідність визначити особливості та характер впливу децентралізації на розвиток даного сектору економіки.

Тому **МЕТОЮ РОБОТИ** є дослідити основні напрямки та перспективи формування і розвитку креативної економіки в умовах децентралізації України.

РЕЗУЛЬТАТИ

На початку XXI ст. креативність стала рушійною силою економічного росту. Термін «креативна економіка» вперше був введений в оборот Дж. Хокінсом у 2000 р. На сьогоднішній день в економічній літературі існує різноманітна кількість підходів до трактування цього поняття. Найбільш поширеними є трактування з трьох позицій: як сектор або галузь світової економіки, як нова концепція та напрям досліджень, та як певна система специфічних соціально-економічних відносин. На сучасному етапі не достатньо розглядати креативну економіку лише, як частину світової, яка охоплює діяльність креативних галузей (ін-

дустрій) [10, с. 193]. Розуміння креативної економіки як нової концепції є доцільним з позиції досліджень та наукової діяльності, в той же час механізм функціонувань будь-якої економіки розкривається у системі соціально-економічних відносин. З огляду на міждисциплінарну структуру креативна економіка створює можливості досягнення результатів у межах стратегії розвитку для України.

На початку XXI ст. були розроблені окремі моделі класифікації креативних (культурних) індустрій, проте найбільш затребуваною стала модель UNCTAD, в якій виділяють чотири групи та дев'ять підгруп креативних індустрій:

1. Культурна спадщина: традиційна культура (ремесла, фестивалі тощо); культурні пам'ятки (музеї, бібліотеки, місця розкопок тощо).

2. Мистецтво: образотворче мистецтво (скульптура, фотографія тощо); виконавче мистецтво (вокал, драматичне мистецтво тощо).

3. Медіа: публікації та видавництво; аудіовізуальні твори (фільми, телебачення, радіомовлення); нові медіа (цифровий контент, відеоігри тощо).

4. Функціональний креатив: дизайн (архітектура, іграшки, ювелірні вироби); креативні послуги (реклама, цифрові й культурні послуги) [5, с. 69].

У 2008 р. ООН було опубліковано перший глобальний звіт про стан розвитку креативної економіки, яку було представлено як ефективну модель прискорення соціо-економічного розвитку у світі [17, с. 61], а у більшості розвинутих країн розвиток креативних індустрій визначили пріоритетними напрямками економіки. Згідно з Експортною стратегією України («дорожньої карти» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017–2021 рр. [11, 15] сектор креативних індустрій представлений легкою промисловістю; послугами індустрії моди та дизайну; пам'ятниками культурної спадщини; традиційною культурою та сферою аудіовізуальних послуг.

Попередні дослідження визначають, що для забезпечення сталого розвитку креативних індустрій, необхідний синтез декількох складових:

- функціонування професійних мереж та асоціацій;
- зміцнення організаційного потенціалу, що можливо забезпечити шляхом налагодження системи безперервної освіти;
- удосконалення та розвиток бізнес інкубаторів;
- створення креативних кластерів і хабів;
- інтернаціоналізація інноваційних індустрій.

Значний вплив на розвиток креативної економіки у нашій державі покликаний здійснити процес децентралізації, який розпочався з перебудови системи владних повноважень, а згодом торкнувся і економічної системи держави. Так, важливою складовою Концепції децентралізації влади в Україні стала фінансова децентралізація. Наприкінці грудня 2014 р. за поданням Уряду Верховна Рада України прийняла зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України. Зміни забезпечили передачу органам місцевого самоврядування додаткових бюджетних повноважень і закріпили стабільні джерела доходів для їх реалі-

зації. Тому значно зросла зацікавленість громад у ефективній імплементації реформи, завдяки встановленим законодавством України надходженням, у вигляді податків і зборів, а також завдяки підвищенню ролі місцевих податків та збільшенню їх частки у доходах об'єднаних територіальних громад. Беручи до уваги зміни у законодавчому регулюванні і мотиваційний аспект, та безпосередній вплив органів міс-

цевого самоврядування на запровадження місцевих податків і зборів, їх мобілізацію, можна побачити їх збільшення порівняно з попередніми роками [12, с. 23]. Органи місцевого самоврядування отримали бюджетну самостійність стосовно наповнення своїх бюджетів та здійснення видаткових повноважень. У результаті фінансової децентралізації відбулося зростання доходів місцевих бюджетів (рис. 1).

Рис. 1. Результати фінансової децентралізації, 2014-18 рр. [8]

Завдяки фінансовій децентралізації обласні територіальні громади отримали можливість:

1. Перейти на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом: отримувати з державного бюджету кошти на формування інфраструктури згідно з планом соціально-економічного розвитку; самостійно вирішувати питання розвитку території та виконувати власні повноваження; економити бюджетні кошти на утримання органів управління та інфраструктури.

2. Виконувати делеговані державні повноваження: надавати соціальну допомогу населенню через тери-

торіальні центри; надавати адміністративні послуги через центри їх надання (в громадах); управляти школами та дитсадками; організувати діяльність закладів первинної медичної допомоги; утримувати та організувати роботу будинків культури, клубів, бібліотек, стадіонів, спортивних залів, інших закладів та установ [2].

Необхідно зазначити, що у 2018 р. порівняно з 2014 р. у 39 разів зросла державна підтримка місцевого та регіонального розвитку, розбудови інфраструктури територіальних громад (рис. 2).

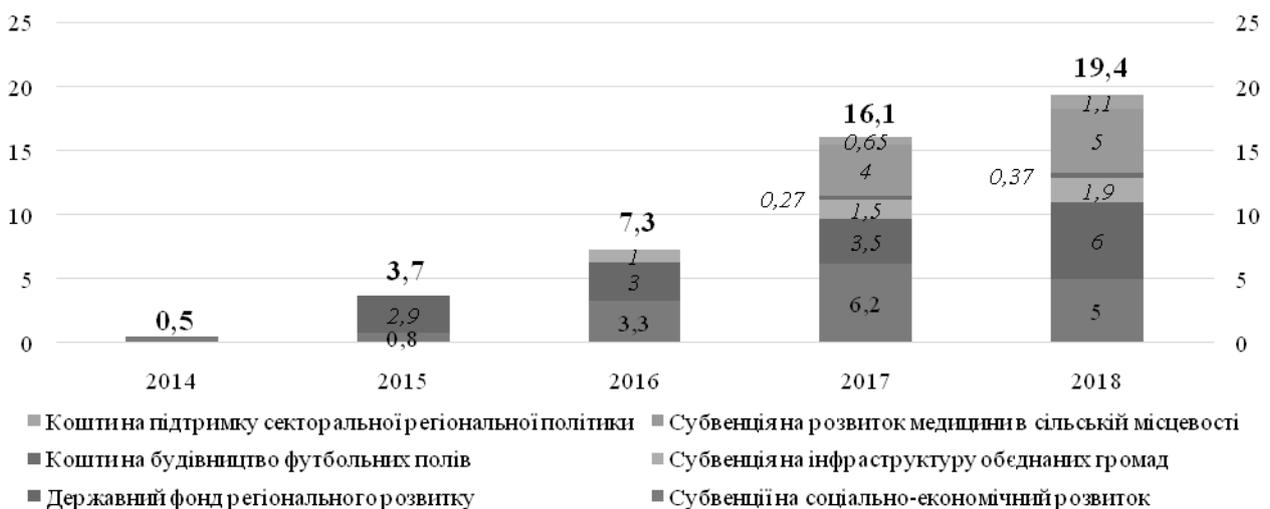

Рис. 2. Динаміка державної підтримки на розвиток громад та розбудови інфраструктури [8]

Таким чином, в умовах запровадження політики децентралізації пошук шляхів усунення більшості регіональних проблем спрямований на визначення внутрішніх механізмів їхнього вирішення в самому регіоні, найбільш ефективним і реалістичним з яких є інноваційно-креативний. Зарубіжний досвід розвитку креативної економіки, дозволив експертам конята-

тувати, що довгострокова конкурентна перевага сьогодні не накопичується автоматично в тих країнах і містах, які зможуть створити найбільш креативний, інноваційний або підприємницький продукт. Нова енергія абсорбується в тих регіонах, які відкриті для різноманітності і одночасно здатні інтерналізувати зовнішні ефекти, що породжуються креативною еко-

номікою. Найбільш успішним територіям буде потрібний потенціал соціальної адаптації, яка надасть їм можливість відкривати нові сфери економіки та інноваційні індустрії. Водночас економіка регіонів усе більше стає залежною від рівня розвитку креативного капіталу, основу якого складає креативний клас. Саме тому ціннісні орієнтації на креативність, творення нового та співробітництво на рівні обласних територіальних громад зможуть докорінно змінити траєкторію руху національної економіки від зuboжіння й деградації до стабілізації й майбутнього процвітання в довгостроковій перспективі [1, с. 138].

На сьогоднішній день за Індексом глобальної креативності Україна посідає 45 рейтингову позицію зі 139, що є досить високим показником. Оцінка здійснюється за трьома параметрами: технології, таланти й толерантність. Україна має високі позиції за рівнем технологій, і, особливо, за рівнем наявності талантів порівняно з багатьма іншими країнами, що могло б сприяти вищим позиціям України в рейтингу Глобальної креативності, однак суттєво програє за показниками толерантності суспільства (105 позиція). Крім того, різниця майже удвічі між значенням індексу талантів та індексу технологій (відповідно 24 і 43 рейтингові позиції) засвідчує, що рівень результативності сучасних R&D у частині створення технічних винаходів та їх патентування в Україні значно нижчий за чисельність дослідників і винахідників, які потенційно спроможні створювати такі об'єкти інтелектуальної власності [13, с. 118].

Необхідно зазначити, що держава надає всебічну підтримку створеним обласним територіальним громадам. Так, схвалено сім програм регіонального розвитку, які фінансуються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 827 у рамках Програми підтримки секторальної політики – Підтримка регіональної політики України [3]. Серед цих програм затверджена програма «Інноваційна економіка та інвестиції», метою якої є підвищення конкурентоспроможності українських регіонів, зокрема шляхом формування сприятливого інвестиційного середовища, створення умов для активізації інноваційних процесів з урахуванням принципів смарт-спеціалізації. Програма зосереджена передусім на реаліза-

цію напрямів «Підвищення рівня інноваційної та інвестиційної спроможності регіонів» та «Стимулювання розвитку інноваційної інфраструктури та підтримка інноваційної діяльності», що дасть змогу збільшити питому вагу інноваційної продукції у загальному обсязі реалізованої продукції шляхом створення інституційних умов для розвитку інноваційної інфраструктури та розвитку науково-інноваційного співробітництва з реальним сектором регіональної економіки [3]. Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 596-р переможцями I конкурсного відбору визначено, зокрема, 10 проектів регіонального розвитку, спрямованих на розбудову інноваційної економіки та збільшення обсягів залучення інвестицій в регіональну економіку, а саме:

1. Розвиток міжрегіональної мережі трансферу технологій.
2. Створення авіаційного кластера як «точки зростання» економіки Кіровоградського регіону.
3. Розвиток інноваційної інфраструктури та вдосконалення інноваційної політики регіонів України на основі «розумної спеціалізації» (м. Київ, Київська, Вінницька, Миколаївська та Харківська області).
4. Проект створення інноваційного бізнес-інкубатора на базі індустріального парку міста Дніпра.
5. Інструменти розвитку бізнесу Львівської області.
6. Інформаційно-аналітична підтримка підвищення енергоефективності та інвестиційно-інноваційного розвитку господарського комплексу Львівської області.
7. Інноваційний кластер «Регіональний інноваційний HUB (RInnoHUB) (Миколаївська область).
8. Інтеграція освіти, науки і виробництва – інноваційна модель регіонального розвитку (Миколаївська, Херсонська області).
9. Створення проектно-освітнього центру розвитку інновацій та інвестицій в регіоні (Івано-Франківська область).
10. START_UP УНІВЕРСИТЕТ (Одеська область) [4].

Протягом 2018 р. державою було забезпечено умови для створення та розвитку центрів інноваційних технологій та секторальних кластерів у всіх областях України з метою підвищення конкурентоспроможності експортоорієнтованих підприємств (табл. 1).

Таблиця 1

Реалізація розвитку центрів інноваційних технологій та секторальних кластерів у областях України у 2018 р.

Область	Напрямки розвитку креативної економіки
1	2
Вінницька	«Вінницький кластер холодильного машинобудування», Вінницький індустріальний парк, міжнародний проект «Транскордонна мережа для інноваційного сільського господарства», створено «Центр інноваційного сільського господарства»
Волинська	Волинський туристичний кластер, співзасновник Транскордонного польсько-білорусько-українського туристичного кластеру
Донецька	Асоціація підприємств інформаційних технологій із подальшим формуванням регіонального IT-кластеру
Донецька	На базі Інноваційного центру ДонДТУ розроблено бізнес-план для участі в програмі малих грантів ПРООН «Підтримка підприємництва серед ВПЛ»
Закарпатська	Науковий парк «Ужгородський національний університет», Індустріальний парк «Соломоново»
Івано-Франківська	Розвиток 20 інноваційних інституцій
Київська	Освітній інвестиційно-технологічний Кластер легкої промисловості
Кіровоградська	Розроблено комплекс заходів спрямованих на активізацію інноваційної діяльності
Луганська	Проект створення бізнес-інкубатора у 2019–2020 роках
Миколаївська	Проект «Регіональний інноваційний HUB» (RInnoHUB)».

Продовження табл. 1

1	2
Одеська	Проект смарт-спеціалізації, Проект агро-еколого-рекреаційного кластеру, Південний науковий центр НАН України та МОН України, Одеський інноваційно-інформаційний центр
Полтавська	Стартап-школана базі інноваційного холдингу «SikorskyChallenge»
Сумська	Центр науково-технічної економічної інформації, університетський офіс Національної мережі трансферу технологій (NTTN)
Тернопільська	Центр трансферу технологійна базі програми «FitforPartnershipwithGermany»
Харківська	Навчально-науковий центр «JohnDeereTrainingCenter», Регіональний центр руху «Індустрія 4.0 в Україні», академічний бізнес-інкубатору «YEP!», науковий Навчально-виробничий Центр з 3D-систем та лабораторії «Високі технології у машинобудуванні», Центр трансферу технологій «Мегаполіс», інноваційний бізнес-інкубатор, спрямований на нові hitech-бізнес-проекти
Херсонська	Міжнародний, міжрегіональний, агропромисловий кластер Херсонської області «EasternFood Technologies plus»
Хмельницька	8 інноваційних центрів на базі Хмельницького національного університету та відділ комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності
Черкаська	ГО «Черкаси ІТ кластер», Громадська спілка «Кластер деревообробників Черкаської області», Громадська організація «Туристичний рух Чигиринщини»
Чернівецька	Асоціація «Кластер буковинських інноваційних технологій «Clusterbit», Навчальний науково-виробничий центр аутсорсингу «Інноваційна гібридна стратегія», лабораторія кібербезпеки за проектом НАТО CyberRapidAnalysisforDefenceAwarenessofReal-timeSituation – CyRADARS», Інноваційний центр з розробки, дослідження і впровадження сучасних технологій механізації та автоматизації технологічних процесів у рослинництві і тваринництві в умовах Полісся.

Як зазначають вітчизняні науковці, дослідження вітчизняних регіонів за рівнем креативності прямою методикою Р. Флориди є неможливим, оскільки за низкою найважливіших показників моніторинг у нашій країні не ведеться (рівень толерантності регіональних спільнот, можливість самовираження тощо); існує проблема інформаційної сумісності міжнарод-

них показників і тих, що відслідковуються в Україні (наприклад, чисельність людей, зайнятих у креативних сферах діяльності) [9, с. 94]. Проте дослідники за індексом креативного класу та диверсифікованою структурою економіки виділяють чотири кластера, які розрізняються між собою (табл. 2).

Таблиця 2

Поділ України на кластери за індексом креативного класу та диверсифікованою структурою економіки

Кластер	Області	Основні ознаки
I	Харківська, Дніпропетровська	Сталі університетські традиції, університетські науково-освітні центри, сконцентрована велика кількість талановитої молоді.
II	Закарпатська, Луганська, Львівська, Одеська, Чернівецька	Високий рівень толерантності та питомої ваги креативного класу. Високий творчий потенціал цих регіонів забезпечується позитивними характеристиками місцевих співтовариств.
III	Житомирська, Полтавська, Сумська, Херсонська, Хмельницька, Черкаська	Агроорієнтовані регіони, у не зовсім сприятливих умовах для розвитку креативного середовища, значні інвестицій у R&D.
IV	Вінницька, Волинська, Донецька, Запорізька, Івано-Франківська, Київська, Кіровоградська, Миколаївська, Рівненська, Тернопільська, Чернігівська	Старопромислові регіони, у яких важливу роль відіграють створені ще за радянських часів промислові гіганти.

Особливість розвитку вітчизняного креативного сектору також полягає в тому, що поряд з комерційними товарами та послугами реалізується велика кількість творчих ідей, що мають на меті не створення прибутку, а задоволення передусім духовних цінностей людини, формування особливої атмосфери.

Відсутність належного сприятливого середовища в Україні стало наслідком асиметричного розвитку креативних індустрій. Можливості отримання високих прибутків стали рушійним фактором прискореного розвитку теле- й радіоіндустрій. Крім того, в останні роки більш активно розвивається сфера дизайну, що спричинено підвищенням попиту з боку медіа-індустрій та креативного оздоблення інтер'єрів

та екстер'єрів у галузі будівництва (переважно з боку приватного сектору). Решта секторів креативних індустрій знаходяться у нестійкому положенні. Такий стан справ у креативному секторі економіки України певною мірою обумовлений низкою об'єктивних причин, в тому числі: низький попит в цілому в Україні та суттєва його диференціація за регіонами, відсутність якісного кадрового забезпечення, прогалини у сфері захисту авторських прав й, нарешті, відсутність виваженої політики розвитку креативних індустрій [6, с. 203].

Серед креативних послуг, гідно представлених Україною в Європі є: інформаційні технології, веб-дизайн, архітектурні та дизайнерські рішення. Також

значних успіхів досягнуто у сфері культури: успішно добігає завершення Програма ЄС та Східного партнерства «Культура і креативність», яка була спрямована на підтримку культурних та креативних секторів та збільшення їх внеску у стійкий економічний, соціальний та гуманітарний розвиток в Азербайджані, Білорусі, Вірменії, Грузії, Молдові та Україні.

Важливим кроком є участь України у програмі ЄС «Креативна Європа», що дозволяє українським культурним інституціям приєднуватися до європейських професійних мереж, знаходити партнерів та реалізовувати різноманітні спільні міжнародні проекти. Досить успішними проектами в рамках цієї програми є: «Музей Гончара – Креативна Європа», «Густань – Креативна Європа». Програми у сфері культури працюють за такими напрямками, як управління проектами, дослідження у сфері культури, культурне лідерство, просування культурного продукту, фандрейзинг, журналістика і комунікації. Основними компонентами програм є практичні дослідження, тренінги, інформаційні кампанії та надання можливостей для міжнародного культурного співробітництва [14, с. 68].

Як показує досвід успішних практик, у всіх випадках драйвером створення креативного середовища є приватна ініціатива власника території, тобто ініціатива самих мешканців об'єднаної територіальної громади, які не просто схвалюють появу на території нового суб'єкта, але вкладають кошти у проект. Такі інвестиції пояснюються найчастіше бажанням зайнятися чимось цікавим і престижним. Інша група інтересу – творчі люди – скульптори, художники або архітектори – люди, що захоплені новими художніми завданнями, створенням свого роду «творчої лабораторії» великого масштабу й не завжди заклопотані соціальними проектами, справедливо відносячи їх на рахунок влади.

Набувають популярності проекти створення креативних кластерів. Сутність цих заходів полягає в тому, аби сконцентрувати в одному районі безліч креативних людей, створюючи для них сприятливі умови. Таким чином, створюється місце з «творчою атмосферою». Згодом цей район стає популярним і модним, на нього починають звертати увагу інвестори і великі девелопери.

Погоджуємося з думкою, що креативна діяльність регіону тісно пов'язана з його інноваційною діяльністю, оскільки саме завдяки інноваційній діяльності відбувається процес перетворення нових креативних ідей у форму, яка необхідна для виробництва, споживачів, ринку. Саме завдяки активній інноваційній діяльності регіону креативні ідеї та продукти матимуть змогу користуватись попитом.

Необхідно зазначити, що влада сьогодні приділяє багато уваги децентралізації, що, на думку експертів, дасть об'єднаним територіальним громадам ряд переваг. Зокрема, гнучкість та оперативність прийняття управлінських рішень на фоні згортання бюрократичних процедур та посилення ролі професійних спілнот. Стимулювання до інновацій та креативних проектів шляхом розвитку конкуренції. З іншого боку, можна допустити, що формування екосистеми креативної економіки може гальмуватися відсутністю зацікавленості на корпоративному рівні.

ВИСНОВКИ

Значний вплив на розвиток креативної економіки у нашій державі здійснює процес децентралізації та перебудови системи владних повноважень. Коректне розподілення пріоритетних галузей та забезпечення механізму реалізації державної політики в територіальних громадах дасть можливість реалізації потенціалу креативних індустрій на основі інноваційної діяльності.

Зацікавленість громад та встановлені законодавством України субвенції, у вигляді податків і зборів, а також збільшення їх частки у доходах об'єднаних територіальних громад створюють сприятливе підґрунтя для розвитку креативних індустрій. Внаслідок цього, щороку зростає кількість проектів регіонального розвитку, спрямованих на розбудову інноваційної економіки та збільшення обсягів залучення інвестицій в економіку регіонів, з'являються центри інноваційних технологій та секторальних кластерів у всіх областях України, які створені з метою підвищення конкурентоспроможності експортоорієнтованих підприємств.

За індексом креативного класу та диверсифікованою структурою економіки виділяється чотири кластера, які розрізняються між собою по степені впровадження креативної економіки, що зумовлює різні умови впровадження інноваційних методик вирішення економічних питань в різних регіонах. Подальші дослідження будуть спрямовані на вивчення кращого досвіду розвинених країн у сфері креативної економіки та його запровадження у нашій державі.

Список використаних джерел

1. Давимука С.А. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови: монографія. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», 2017. 528 с.
2. Децентралізація по-справжньому: позитив, проблеми та перспективи. Інтернет-газета «Біла хата». 8 Грудня 2018. URL: <http://bilahata.net/detsentralizatsiya-pospravzhnomu-pozytyv-problemy-ta-pespektyvu>.
3. Деякі питання фінансування програм та проектів регіонального розвитку: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 № 827. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-2016-%D0%BF>
4. Звіт про виконання Плану завдань і заходів з реалізації Експортної стратегії України за 2018 рік. URL: www.me.gov.ua
5. Кирилюк С.В. Міжнародні та вітчизняні тенденції розвитку креативної економіки. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. 2014. № 6. С. 68-72.
6. Мазуренко В.П. Національні та глобальні виміри розвитку креативної економіки. Молодий вчений. 2018. № 8 (60). С. 200-205.
7. Мацедонська Н.В. Децентралізація в Україні та основні шляхи її впровадження в сучасних умовах. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 613-618.
8. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 жовтня 2018. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. 2018. 40 с.
9. Новий економічний курс України: стратегія інноваційного розвитку / за заг. редакцією Ю.В. Тимошенко, В.А. Ломакавича. Київ: НКУ, 2018. С. 400.
10. Покуліна А.А. Інноваційна та креативна економіка як умова модернізації національного господарства України.

Економіка і суспільство. 2018. № 16. С. 192-200.

11. Про схвалення Експортної стратегії України ("дорожньої карти" стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки: Розпорядження КМУ від 27 грудня 2017 р. № 1017. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-eksportnoyi-strategiyi-ukrayini-dorozhnoyi-karti-strategichnogo-rozvitku-torgivli-na-20172021-roki>

12. Скрипнюк О.В. Децентралізація влади як чинник забезпечення стабільності конституційного ладу: теорія й практика. Віче. 2015. № 12. С. 22-24.

13. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. Львів: Кальварія, 2017. 164 с.

14. Ушкаренко Ю.В. Креативна економіка: сутність поняття та значення для України в умовах європейської інтеграції. Економіка і суспільство. 2018. № 18. С. 67-72.

15. Холодницька А.В. Актуальні тенденції розвитку креативних індустрій в Україні в умовах глобалізації. Економіка і суспільство. 2018. № 14. С. 151-157.

16. Чевганова В.Я. Креативна економіка як основа інтегрованого розвитку міст України. Механізм регулювання економіки. 2017. № 4. С. 58-69.

17. Чорна М.В. Місце креативної економіки в системі відтворення сучасних потреб суспільства. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2016. № 2(24). С. 60

References

1. Davyuka S.A. *Creative sector of economy: experience and directions of development: monograph*. Lviv: State Institution «Institute for Regional Studies after M.I. Dolishnii» NAS of Ukraine, 2017. 528 p. (in Ukrainian).

2. *Decentralization for real: the positives, the problems and the prospects*. The White House online newspaper. December 8, 2018. URL: <http://bilahata.net/detsentralizatsiya-pospravzhnomu-pozytyv-problemy-ta-pespektyvy>. (in Ukrainian).

3. *Some Issues of Financing Regional Development Programs and Projects: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 827 of 16.11.2016*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-2016-%D0%BF>. (in Ukrainian).

4. *Report on the implementation of the Plan of Tasks and Measures for the Implementation of Ukraine's Export Strategy for 2018*. URL: www.me.gov.ua (in Ukrainian).

5. Kyryziuk S. V. *International and national tendencies of creative economy development*. Scientific Bulletin of Kherson State University. Series Economic Sciences. 2014. № 6. pp. 68-

72 (in Ukrainian).

6. Mazurenko V.P. *National and global dimensions of creative economy development*. Young scientist. 2018. № 8 (60). pp. 200-205 (in Ukrainian).

7. Matsedonska N.V. *Decentralization in Ukraine and the main ways of its implementation in modern conditions*. Economy and society. 2017. № 8. pp. 613-618 (in Ukrainian).

8. *Monitoring of the process of decentralization of power and reform of local self-government as of October 10, 2018*. Kyiv: Ministry of Regional Development, Construction and Housing and Communal Services of Ukraine. 2018. 40 p. (in Ukrainian).

9. *New economic course of Ukraine: strategy of innovative development* / ed. by Y.V. Tymoshenko, V.A. Lomakavych. Kyiv: NKU, 2018. 400 (in Ukrainian).

10. Pokulina A. A. *Innovative and creative economy as a condition of modernization of the national economy of Ukraine*. Economy and society. 2018. № 16. pp. 192-200 (in Ukrainian).

11. *On approval of the Export Strategy of Ukraine ("Road map" of Strategic Trade Development) for 2017-2021: CMU Order of December 27, 2017 № 1017*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-shvalennya-eksportnoyi-strategiyi-ukrayini-dorozhnoyi-karti-strategichnogo-rozvitku-torgivli-na-20172021-roki>. (in Ukrainian).

12. Skrypniuk O.V. *Decentralization of power as a factor in ensuring the stability of the constitutional order: theory and practice*. Viche. 2015. №12. pp. 22-24 (in Ukrainian).

13. *Ukraine 2030: The Doctrine of Balanced Development*. Second edition. Lviv: Calvary, 2017. 164 p. (in Ukrainian).

14. Ushkarenko Yu.V. *Creative economy: the essence of the concept and meaning for Ukraine in the context of European integration*. Economy and society. 2018. № 18. pp. 67-72. (in Ukrainian).

15. Kholodnytska A.V. *Actual tendencies of development of creative industries in Ukraine in the conditions of globalization*. Economy and society. 2018. № 14. pp. 151-157. (in Ukrainian).

16. Chevhanova V.Ya. *Creative economy as a basis for integrated urban development in Ukraine. The mechanism of regulation of the economy*. 2017. № 4. pp. 58-69. (in Ukrainian).

17. Chorna M.V. *The place of creative economy in the system of reproduction of modern needs of society. Economic strategy and prospects for development of trade and services*. 2016. № 2(24). P. 60 (in Ukrainian).